C/2025/4382

2025 9 9

P10_TA(2025)0051

2026 m. biudžeto gairės – III skirsnis

2025 m. balandžio 2 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2026 m. biudžeto sudarymo bendrųjų gairių, III skirsnis – Komisija (2024/2110(BUI))

(C/2025/4382)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 314 straipsnį,

— atsižvelgdamas į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties 106a straipsnį,

— atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa ([1]), ir bendras deklaracijas, dėl kurių šiuo klausimu susitarė Parlamentas, Taryba ir Komisija ([2]), taip pat į susijusias vienašales deklaracijas ([3]),

— atsižvelgdamas į 2022 m. gruodžio 15 d. Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2022/2496, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa ([4]),

— atsižvelgdamas į Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2024/765, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa ([5]) (daugiametės finansinės programos (DFP) tikslinimas),

— atsižvelgdamas į savo 2020 m. gruodžio 16 d. poziciją dėl Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa ([6]), projekto,

— atsižvelgdamas į 2022 m. gruodžio 15 d. rezoliuciją „2021–2027 m. daugiametės finansinės programos tobulinimas: atsparus ir naujiems iššūkiams pritaikytas ES biudžetas“ ([7]),

— atsižvelgdamas į savo 2023 m. spalio 3 d. rezoliuciją dėl pasiūlymo dėl 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos laikotarpio vidurio tikslinimo ([8]),

— atsižvelgdamas į 2024 m. vasario 27 d. rezoliuciją dėl Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa, projekto ([9]),

— atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendimą (ES, Euratomas) 2020/2053 dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos, kuriuo panaikinamas Sprendimas 2014/335/ES, Euratomas ([10]),

— atsižvelgdamas į 2021 m. gruodžio 22 d. Komisijos pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas (ES, Euratomas) 2020/2053 dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos (COM(2021)0570), ir į savo 2022 m. lapkričio 23 d. poziciją dėl pasiūlymo ([11]),

— atsižvelgdamas į 2024 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių (nauja redakcija) ([12]) (toliau – Finansinis reglamentas),

([1]) OL L 433 I, 2020 12 22, p. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.
([2]) OL C 444 I, 2020 12 22, p. 4.
([3]) OL C 445, 2021 10 29, p. 252.
([4]) OL L 325, 2022 12 20, p. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2496/oj.
([5]) OL L, 2024/765, 2024 2 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj.
([6]) OL C 445, 2021 10 29, p. 240.
([7]) OL C 177, 2023 5 17, p. 115.
([8]) OL C, C/2024/1195, 2024 2 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1195/oj.
([9]) OL C, C/2024/6751, 2024 11 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6751/oj.
([10]) OL L 424, 2020 12 15, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2053/oj.
([11]) OL C 167, 2023 5 11, p. 162.
([12]) OL L, 2024/2509, 2024 9 26, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

— atsižvelgdamas į 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas) ([13]),

— atsižvelgdamas į ES pareigas pagal Paryžiaus susitarimą ir įsipareigojimus pagal Kunmingo ir Monrealio pasaulinę biologinės įvairovės strategiją,

— atsižvelgdamas į 2020–2025 m. ES lyčių lygybės strategiją,

— atsižvelgdamas į savo 2023 m. gegužės 10 d. rezoliuciją dėl didėjančių Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės skolinimosi išlaidų poveikio 2024 m. ES biudžetui ([14]),

— atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2020/2092 dėl bendro Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimo ([15]),

— atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo ([16]),

— atsižvelgdamas į 2017 m. gruodžio 13 d. Tarpinstitucinę deklaraciją dėl Europos socialinių teisių ramsčio ([17]),

— atsižvelgdamas į 2025 finansinių metų Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą ([18]) ir prie jo pridėtus bendrus pareiškimus, dėl kurių susitarė Parlamentas, Taryba ir Komisija,

— atsižvelgdamas į 2024 m. spalio 21 d. Europos Parlamente pristatytą Enrico Letta ataskaitą „Daug daugiau nei rinka“,

— atsižvelgdamas į 2024 m. rugsėjo 17 d. Europos Parlamente pristatytą Mario Draghi ataskaitą „Europos konkurencingumo ateitis“,

— atsižvelgdamas į 2024 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamente pristatytą Sauli Niinistö pranešimą „Saugiau kartu. Europos civilinio ir karinio pasirengimo ir parengties stiprinimas“,

— atsižvelgdamas į 2025 m. sausio 29 d. Komisijos Pirmininkės Ursulos von der Leyen pristatytą ES konkurencingumo kelrodį,

— atsižvelgdamas į 2025 m. kovo 19 d. Baltąją knygą dėl Europos gynybos ateities, kuri yra pagrindas planui „ReArm Europe“ (JOIN(2025)0120),

— atsižvelgdamas į 2025 m. vasario 26 d. Komisijos komunikatą „Švarios pramonės kursas. Bendros konkurencingumo ir priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo veiksmų gairės“ (COM(2025)0085),

— atsižvelgdamas į 2025 m. vasario 26 d. pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2015/1017, (ES) 2021/523, (ES) 2021/695 ir (ES) 2021/1153, kiek tai susiję su ES garantijos pagal Reglamentą (ES) 2021/523 veiksmingumo didinimu ir ataskaitų teikimo reikalavimų supaprastinimu (COM(2025)0084),

— atsižvelgdamas į 2025 m. vasario 18 d. Tarybos išvadas dėl 2024 m. biudžeto gairių,

— atsižvelgdamas į savo Darbo tvarkos taisyklių 95 straipsnį,

— atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto, Transporto ir turizmo komiteto, Regioninės plėtros komiteto ir Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto nuomones,

([13]) OL L 243, 2021 7 9, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj.
([14]) OL C, C/2023/1084, 2023 12 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1084/oj.
([15]) OL L 433 I, 2020 12 22, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj.
([16]) OL L 433 I, 2020 12 22, p. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.
([17]) OL C 428, 2017 12 13, p. 10.
([18]) OL L, 2025/31, 2025 2 27, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2025/31/oj.

— atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto, Aplinkos, klimato ir maisto saugos komiteto, Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto, Kultūros ir švietimo komiteto ir Konstitucinių reikalų komiteto laiškus,

— atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto pranešimą (A10-0042/2025),

2026 m. biudžetas: atsparios, tvarios ir klestinčios Europos ateities kūrimas

1. akcentuoja, kad prognozuojama, jog 2025 ir 2026 m. ES ekonomika augs ([19]), sykiu mažės infliacija; vis dėlto atkreipia dėmesį į netikrumą, atsirandantį dėl Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą, kuris kelia tiesioginę grėsmę ES saugumui, ir į didėjantį klimato kaitos ir biologinės įvairovės krizės poveikį, kuris taip pat matyti iš vis dažnesnių bei intensyvesnių gaivalinių nelaimių, ir padėtį dar labiau apsunkina nauji dideli geopolitiniai pokyčiai, silpnėjanti tarptautinė taisyklėmis grindžiama tvarka, padidėjusios grėsmės saugumui ir visame pasaulyje stiprėjantis protekcionizmas; pabrėžia, kad tokioje vis labiau nestabilioje aplinkoje ES privalo stiprinti savo gynybos ir saugumo pajėgumus, socialinę, ekonominę ir teritorinę sanglaudą, politinį ir strateginį savarankiškumą, mažinti savo priklausomybę, didinti konkurencingumą ir užtikrinti klestinčią žemyno ir jo gyventojų, kurių pragyvenimo išlaidos šiuo metu vis auga, ateitį;

2. yra pasiryžęs užtikrinti, kad 2026 m. biudžetas, daugiausia dėmesio skiriant strateginei parengčiai ir saugumui, ekonominiam konkurencingumui ir atsparumui, tvarumui, klimatui, taip pat bendrosios rinkos stiprinimui, suteiktų piliečiams tvirtą ekosistemą ir atitiktų jų prioritetus, ir taip būtų stiprinama socialiai teisinga ir klestinti Europa; pabrėžia, kad reikia papildomai investuoti į saugumą ir gynybą, mokslinius tyrimus, inovacijas, mažąsias ir vidutines įmones (MVĮ), sveikatą, energetiką, migraciją, taip pat sausumos ir jūrų sienų apsaugą, įtraukią skaitmeninę ir žaliąją pertvarką, darbo vietų kūrimą ir galimybių jaunimui suteikimą; primygtinai ragina sykiu supaprastinti administracini procesą, kaip nurodyta Konkurencingumo kelrodyje; primygtinai pažymi, kad ES biudžetas yra didžiausia investicijų priemonė, turinti sverto poveikį, papildanti nacionalinius biudžetus ir taip sudaranti sąlygas ES įveikti su sparčiai kintančio pasaulio sunkumus, kartu užtikrinant žmonėms gerovę, sanglaudą ir stabilumą; tvirtai laikosi nuomonės, kad ES turėtų kuo labiau pasinaudoti šiuo sverto poveikiu, kad paremtų Sąjungos tikslus ir politikos formavimą, taip pat privačias investicijas;

Investicijos į tvirtą, tvarią ir atsparią ekonomiką

3. tvirtai laikosi nuomonės, kad patikimą ekonominį atsparumą ir tvarumą Europos Sąjungoje galima užtikrinti skatinant viešąsias ir privačiąsias investicijas, didinant inovacijas ir remiant konkurencingumą, be kita ko, sprendžiant įgūdžių trūkumo problemą ir skatinant didesnę pramoninę gamybą Europoje, kaip tvirto ekonomikos augimo ir kokybiškų darbo vietų kūrimo šaltinį, taip garantuojamas Sąjungos strateginis savarankiškumas ir sykiu užtikrinama, kad ES išliks lanksti ir savarankiška pasaulinių iššūkių, sutrikimų ir nestabilumo akivaizdoje; pabrėžia, kad reikia skatinti inovacijas, pirmenybę teikti švietimui, mažinti išlaidas ir administracinę naštą ir stiprinti bendrąją rinką, ypač paslaugų srityje;

4. atsižvelgdamas į tai, dar kartą patvirtina, kad moksliniai tyrimai ir inovacijos toliau yra nepaprastai svarbūs siekiant, kad ES būtų sėkminga pažangiausiuose pramonės sektoriuose ir naujų švarių ir tvarių technologijų srityje; primena ilgalaikį tikslą padidinti investicijas į mokslinius tyrimus ir inovacijas iki 3 proc. bendrojo vidaus produkto (BVP); todėl ragina pagal programą „Europos horizontas“ skirti didesnį finansavimą, kad būtų galima finansuoti bent 50 proc. visų puikių pasiūlymų visose mokslo disciplinose, sudaryti sąlygas tyrėjams ir įmonėms, ypač MVĮ, pateikti rinkai naujus pokyčius ir plėsti veiklą, užtikrinti tvirtą ekonomikos augimą ir didinti Sąjungos konkurencingumą pasaulio ekonomikoje, taip užkertant kelią tam, kad atitinkami subjektai neišvyktų į konkuruojančius regionus, kartu užtikrinant, kad Europa turėtų žinių bazę, kurios jai reikia žaliojo kurso įsipareigojimams vykdyti;

([19]) Europos Komisija: Ekonomikos ir finansų reikalų generalinis direktoratas, *2024 m. rudens Europos ekonominė prognozė*, Europos Sąjungos leidinių biuras, 2024 m.

5. akcentuoja tikslinės paramos skatinant viešojo ir privačiojo sektorių partnerystes ir didesnio bei prieinamo finansavimo, kad būtų remiamos MVĮ, Europos ekonomikos pagrindas ir novatoriškų inovacijų varomoji jėga, svarbą, ir pabrėžia Europos inovacijų tarybos, programos „InvestEU“ ir Bendrosios rinkos programos MVĮ komponento vaidmenį sudarant palankesnes sąlygas novatoriškų įmonių startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms, remiant jų augimą ir prisidedant prie didesnio ES ekonomikos vaidmens pasaulinėje arenoje; reiškia susirūpinimą dėl to, kad, remiantis programos „InvestEU“ tarpiniu vertinimu, nepadidinus biudžeto, daugelio finansinių produktų paketai gali būti išmokėti ir pasibaigti iki 2025 m. pabaigos; atkreipia dėmesį į Komisijos pasiūlymą šiuo klausimu; be to, pabrėžia Bendrosios rinkos programos svarbą panaudojant visą ES tarpvalstybinio aspekto potencialą;

6. pabrėžia, kad modernizuojant ekonomiką reikės derinti viešąsias ir privačiąsias investicijas; atsižvelgdamas į tai pažymi, kad, siekiant kuo labiau padidinti viešųjų lėšų panaudojimo sverto poveikį, būtinos privačios investicijos; primena, kad šios pastangos turėtų padėti supaprastinti ir sumažinti ES MVĮ tenkančią finansinę naštą, kartu išlaikant ES standartus;

7. pabrėžia, kad reikia skubiai toliau spartinti skaitmeninę ir žaliąją pertvarką, nes ji skatina į ateitį orientuotą ir efektyviai išteklius naudojančią ekonomiką, kuri išlieka patraukli novatoriškoms įmonėms, yra grindžiama į rinką orientuotomis investicijomis, kurioje užtikrinamos kokybiškos darbo vietos ir niekas nepaliekamas nuošalyje; pasisako už dideles investicijas į ateities perspektyvomis grindžiamą skaitmeninę infrastruktūrą, paremtą gerai reguliuojamu, į žmogų orientuotu ir patikimu dirbtiniu intelektu ir kibernetiniu saugumu; pabrėžia, kad reikia gerinti piliečių pagrindinius skaitmeninius įgūdžius, kad jie atitiktų įmonių poreikius, ir suteikti piliečiams priemonių apsiginti nuo dezinformacijos; taip pat pažymi, kad reikia didinti Sąjungos demokratijos atsparumą kovojant su piktavališku užsienio šalių kišimusi;

8. pripažįsta strateginę transeuropinio transporto tinklo (TEN-T) ir Europos infrastruktūros tinklų priemonės (EITP) vertę padedant siekti ES tarpvalstybinės transporto infrastruktūros ekonominių, socialinių ir klimato tikslų; ragina išplėsti tinklą, visų pirma įtraukiant šalis kandidates ir ES strateginius partnerius, kiek tai susiję su ES darnaus ir išmanaus judumo strategija bei TEN-T ir transeuropinio energetikos tinklo (TEN-E) papildomumu;

Geriau pasirengusi Sąjunga, gebanti veiksmingai reaguoti į krizes

9. pabrėžia, jog reikia stiprinti ES saugumo ir gynybos pajėgumus, kad būtų sukurta tikra gynybos sąjunga ir būtų galima geriau pasirengti precedento neturintiems geopolitiniams iššūkiams bei naujoms hibridinėms saugumo grėsmėms ir į juos reaguoti; pabrėžia esminį bendrų investicijų, mokslinių tyrimų, gamybos ir viešųjų pirkimų mechanizmų vaidmenį, be kita ko, naujų perversminių technologijų, kuriomis remiama nepriklausoma ES gynybos pramonė, srityje; mano, kad bendradarbiavimas saugumo ir gynybos srityje, kuriuo ne tik didinamas Europos ir jos piliečių saugumas, bet ir užtikrinamas didesnis veiksmingumas, galimybės sutaupyti lėšų, kokybiškų darbo vietų kūrimas ir strateginio savarankiškumo didinimas, sukuria ES pridėtinę vertę; todėl ragina nedelsiant didinti ir daug geriau koordinuoti valstybių narių gynybos išlaidas; ypač pabrėžia, kad reikia skirti pakankamai išteklių siekiant diegti inovacijas ir stiprinti valstybių narių karinius pajėgumus, taip pat jų sąveikumą; atsižvelgdamas į Komisijos planą „ReArm Europe“, atkreipia dėmesį į jos raginimą Europos investicijų bankui (EIB) ir kitoms tarptautinėms finansų įstaigoms bei privatiems bankams Europoje aktyviau investuoti į Europos gynybos pramonę, kartu apsaugant jų veiklą ir finansavimo pajėgumus; primena, kad svarbu investuoti į dvejopo naudojimo įrangą ir ją plėtoti, ir visų pirma stiprinti ES karinį mobilumą, kiek tai susiję su dvejopo naudojimo transporto infrastruktūros finansavimu pagal prioritetines kryptis; atsižvelgiant į karinio mobilumo finansavimo trūkumą, ragina Komisiją įvertinti galimybę šiuo tikslu naudoti kvietimus teikti pasiūlymus pagal EITP transporto programą; pabrėžia, kad, siekiant kovoti hibridiniame kare, reikia skubiai stiprinti ES kibernetinio saugumo pajėgumus;

10. primena ES kosmoso programos vaidmenį didinant strateginį Sąjungos saugumą pasitelkiant įvairias civilines ir karines prietaikas; pabrėžia, kad tvirtas Europos kosmoso sektorius yra labai svarbus Europos saugumui, atviram strateginiam savarankiškumui, saugiam junglumui, ypatingos svarbos infrastruktūros apsaugai ir dvejopos žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos pažangai, todėl jam reikia skirti pakankamai išteklių;

11. atsižvelgdamas į naujus iššūkius vidaus ir išorės saugumo srityje, pabrėžia, kad svarbu užtikrinti tinkamą Migracijos ir prieglobsčio pakto įgyvendinimą, visapusiškai laikantis tarptautinės žmogaus teisių teisės, bei laikytis solidarumo ir teisingo atsakomybės pasidalijimo principų; pabrėžia, kad, siekiant išsaugoti Šengeno erdvės laisves, būtina užtikrinti veiksmingą ES vidaus, oro ir jūrų išorės sienų valdymą ir apsaugą – tai nepaprastai svarbu ir ES bei jos piliečių saugumui; pabrėžia, kad reikia geriau apsaugoti žmones užkertant kelią prekybai žmonėmis ir didinti paramą siekiant stiprinti tarpvalstybinį valstybių narių ir Sąjungos bendradarbiavimą kovojant su terorizmu, organizuotu nusikalstamumu, prekyba narkotikais ir nusikaltėlių tinklais, ypač susijusiais su neteisėtu migrantų gabenimu ir prekyba žmonėmis, kad būtų sustiprintas teisėsaugos ir teisminis reagavimas į šiuos nusikaltėlių tinklus, taip pat remiamos valstybės narės, susiduriančios su hibridinėmis grėsmėmis, visų pirma migrantų instrumentalizavimu prie Sąjungos sienų, kaip apibrėžta Krizinių situacijų reglamente ([20]);

12. reiškia didelį susirūpinimą dėl to, kad Komisija visiškai arba iš dalies finansavo galvos apdangalo dėvėjimą propaguojančias kampanijas, kurias vykdant teigta, pavyzdžiui, kad hidžabas suteikia laisvę; pabrėžia, kad iš Sąjungos biudžeto nebeturėtų būti finansuojamos būsimos kampanijos, kuriomis tiesiogiai ar netiesiogiai skatinamas galvos apdangalo dėvėjimas;

13. primena itin svarbų Integruoto sienų valdymo fondo, Sienų valdymo ir vizų priemonės (SVVP) ir Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo vaidmenį siekiant apsaugoti išorės sienas; be to, ragina skirti atitinkamą finansavimą sienų apsaugos pajėgumams, kurie yra esminė visapusiškos migracijos politikos dalis, įskaitant fizinę infrastruktūrą, pastatus, įrangą, sistemas ir paslaugas, kurių reikia sienos perėjimo punktuose, kaip numatyta SVVP reglamento ([21]) III priede, ir laikytis reikalavimų, susijusių su priėmimo sąlygomis, integracija, grąžinimo ir readmisijos procedūra; dar kartą tvirtina, kad bendradarbiavimo migracijos ir prieglobsčio valdymo klausimais susitarimai su ES nepriklausančiomis šalimis, visapusiškai laikantis tarptautinės teisės, gali padėti užkirsti kelią neteisėtai migracijai bei kovoti su ja ir sustiprinti sienų saugumą;

14. pripažįsta, kad bendra žemės ūkio politika (BŽŪP) – tai pagrindinė strateginė Europos politika siekiant apsirūpinimo maistu saugumo ir didesnio ES savarankiškumo įperkamo bei kokybiško maisto gamybos srityje; pabrėžia nepaprastai svarbų BŽŪP vaidmenį užtikrinant deramas ES ūkininkų pajamas, taip pat produktyvų, konkurencingą ir tvarų Europos žemės ūkį; pažymi, kad dėl infliacijos itin sumažėjo realioji tiesioginių išmokų vertė, o ūkininkams tenkanti administracinė našta dėl išaugusios biurokratijos padidėjo; primygtinai ragina Komisiją sumažinti administracinę naštą, kartu išlaikant aukštus gamybos standartus ir reikalavimą įgyvendinti ES teisės aktus; ragina skirti pakankamai išteklių ir apsaugoti tiesiogines išmokas siekiant padėti ūkininkams atremti infliacijos, kuro kainų, pasaulinės maisto ir prekybos rinkos pokyčių ir nepalankių klimato reiškinių, veikiančių žemės ūkio gamybą bei keliančių grėsmę apsirūpinimo maistu saugumui, poveikį, be kita ko, atokiausiuose regionuose; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia, koks svarbus yra žemės ūkio rezervas; pabrėžia, kad reikia padėti smulkiesiems ir vidutiniams ūkiams bei naujiems ir jauniesiems ūkininkams remiant kartų kaitą ir užtikrinant nuolatinę paramą ES žemės ūkio produktų propagavimui; akcentuoja, jog reikia tinkamai remti mokslinius tyrimus ir inovacijas, kad žemės ūkio sektorius taptų tvaresnis, įskaitant vandentvarką, visų pirma pasitelkiant programą „Europos horizontas“, nesumažinant Europos žemės ūkio gamybos ir kartu užkertant kelią tam, kad Europos ūkininkai patirtų nesąžiningą konkurenciją dėl importuojamų produktų, kurie neatitinka mūsų standartų; palankiai vertina Komisijos parengtą antrąjį supaprastinimo dokumentų rinkinį; pabrėžia, kad apsirūpinimo maistu saugumas yra esminis geopolitinio stabilumo elementas;

15. pabrėžia strateginį žuvininkystės ir akvakultūros vaidmenį, taip pat būtinybę skirti šioms sritims pakankamai finansinių išteklių; pripažįsta, kad bendra žuvininkystės politika užtikrinamos žvejų stabilios pajamos ir ilgalaikė ateitis, nes ja padedama apsaugoti tvarias jūrų ekosistemas, kurios yra itin svarbios sektoriaus konkurencingumui; primygtinai tvirtina, kad ypatingas dėmesys turi būti skiriamas ES žvejybos laivynui, siekiant pagerinti saugą ir saugumą, be kita ko, kovojant su neteisėtos žvejybos veiksmais ir gerinant darbo sąlygas, energijos vartojimo efektyvumą bei tvarumą, taip pat atnaujinant laivyną; dar kartą patvirtina, kad Europos jūrų reikalų, žvejybos ir

([20]) 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1359 dėl reagavimo į krizines ir *force majeure* situacijas migracijos ir prieglobsčio srityje ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/1147 (OL L, 2024/1359, 2024 5 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1359/oj).

([21]) 2021 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1148, kuriuo sukuriama sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonė, įtraukta į Integruoto sienų valdymo fondą (OL L 251, 2021 7 15, p. 48, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1148/oj).

akvakultūros fondo lėšomis turėtų būti remiama žmogiškųjų išteklių politika, kuria būtų galima spręsti būsimus uždavinius, siekiant skatinti įtraukią, diversifikuotą ir tvarią mėlynąją ekonomiką; reiškia susirūpinimą dėl „Brexit'o“ pereinamojo laikotarpio pabaigos 2026 m. birželio mėn. poveikio žvejybos ir akvakultūros sektoriams;

16. atkreipia dėmesį į tai, kad 2023 m. pabaigoje maždaug 20 milijonų vaikų patyrė skurdo ir socialinės atskirties riziką, o tai yra beveik ketvirtadalis visų ES vaikų; todėl mano, kad ES biudžetu turėtų būti sustiprintos pastangos kovoti su vaikų, įskaitant migrantų vaikus, vaikus su negalia ir nepalankiomis šeiminėmis aplinkybėmis gyvenančius vaikus, skurdu vadovaujantis Europos vaiko garantijų sistema; pakartoja savo ankstesnius raginimus į ESF+ paketą įtraukti konkretų ir didelį biudžetą kovai su vaikų skurdu;

17. pabrėžia, kad ES vis dar labai svarbu didinti energetinį saugumą ir energetinę nepriklausomybę; akcentuoja ES vaidmenį užtikrinant energijos tiekimo saugumą, padedant namų ūkiams, ūkininkams ir įmonėms mažinti kainų nepastovumą bei valdyti kainų skirtumus, palyginti su likusiu pasauliu; todėl ragina papildomai investuoti į ypatingos svarbos infrastruktūrą ir junglumą, įskaitant didelio masto tarpvalstybinius elektros tinklus ir vandenilio infrastruktūrą sunkiai dekarbonizuojamiems sektoriams, nes tai yra būtina sąlyga siekiant dekarbonizuoti Europos pramonę, taip pat investuoti į mažo anglies dioksido kiekio ir atsinaujinančiuosius energijos išteklius bei junglumą, visų pirma tinkamai finansuojant EITP, taip pat į energijos vartojimo efektyvumą; akcentuoja, kad pereinant prie švarios ir modernios ekonomikos reikia pritaikyti Europos infrastruktūrą, kad ji atitiktų būsimus energijos poreikius; pabrėžia, kad svarbu yra investuoti į naujus jungčių pajėgumus, juos plėsti ir modernizuoti prekybos elektros energija tikslais, ypač tarpvalstybinius pajėgumus, siekiant visiškai integruotos ES energijos rinkos, kuri didintų Europos diversifikuoto tiekimo saugumą ir atsparumą energijos rinkos sutrikimams, mažintų priklausomybę nuo išorės subjektų ir galiausiai ES piliečiams bei įmonėms užtikrintų įperkamą ir tvarią energiją; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad reikia stiprinti bendradarbiavimą su Afrika;

18. šiame kontekste primena dabartinę būsto krizę Europoje, įskaitant deramo ir įperkamo būsto trūkumą; todėl ragina skubiai papildomai investuoti derinant finansavimo šaltinius, įskaitant EIB ir nacionalinius skatinamąjį finansavimą teikiančius bankus, tose srityse, kuriose daromas teigiamas poveikis mažinant namų ūkių pragyvenimo išlaidas, gerinant pastatų energijos vartojimo efektyvumą ir naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius; ragina ES lygmeniu laikytis suderinto požiūrio, kuriuo būtų paisoma subsidiarumo principo, skatinama geriausia praktika ir veiksmingai naudojami visi atitinkami finansavimo mechanizmai sprendžiant šį neatidėliotiną uždavinį;

19. yra labai susirūpinęs dėl didelio klimato kaitos ir biologinės įvairovės krizės poveikio tiek Europoje, tiek visame pasaulyje ir dėl to, kad 2024-ieji buvo įvertinti kaip šilčiausi užfiksuoti planetos metai; ragina skirti pakankamai lėšų programai LIFE, kad būtų finansuojami su klimatu ir aplinka susiję projektai, be kita ko, klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos srityje, ir užtikrinti didesnį biudžeto lankstumą, kad būtų galima tinkamai reaguoti į gaivalines nelaimes ES; apgailestauja, kad vis dažniau vykstančios gaivalinės nelaimės lėmė didelį aukų skaičių, taip pat ilgalaikį pražūtingą poveikį piliečiams, ūkininkams bei įmonėms, įsikūrusiems ir dirbantiems atitinkamuose regionuose, taip pat paveiktose ekosistemose; ragina padidinti ES solidarumo fondo, skubios regioninės atstatymo paramos (RESTORE) ir ES civilinės saugos mechanizmo finansavimą, be kita ko, siekiant padidinti „rescEU“ pajėgumus, nes tai sudarytų sąlygas ekonomiškai efektyviau stiprinti pajėgumus, kad būtų galima greitai ir veiksmingai remti valstybes nares didelio masto krizinėse situacijose; pripažįsta ES atliekamą vaidmenį, kaip valstybių narių pasirengimo ir pajėgumų nedelsiant reaguoti į didelio masto didelio poveikio ekstremaliąsias situacijas koordinavimo bei tobulinimo centrą, taip pat jo pridėtinę vertę valstybėms narėms ir piliečiams; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad ES civilinės saugos mechanizmas yra apčiuopiama Europos solidarumo išraiška ir stiprina į krizes reaguojančios ES vaidmenį; pripažįsta, kad vien tik Europos Sąjungos solidarumo fondo ar bet kurio kito fondo lėšomis negali būti visiškai kompensuota dažnesnių ir stipresnių ekstremalių meteorologinių reiškinių, kuriuos šiandien sukelia ir ateityje sukels klimato kaita, daroma žala; pabrėžia, kad reikia investuoti į pasirengimo, prevencijos ir prisitaikymo priemones ir teikti joms pirmenybę, taip pat pirmenybę teikti gamtos procesais pagrįstiems sprendimams; pabrėžia, jog nepaprastai svarbu užtikrinti, kad Sąjungos išlaidomis būtų prisidedama prie klimato kaitos švelninimo, prisitaikymo prie jos pastangų ir hidrologinio atsparumo infrastruktūros; pabrėžia, kad šios investicijos yra daug mažesnės už neveikimo klimato srityje kaštus;

Piliečių galimybių gyvybingoje visuomenėje didinimas

20. primygtinai tvirtina, kad nuolatinės investicijos į programą „ES – sveikatos labui“ ir programos „Europos horizontas“ veiksmų grupę „Sveikata“ – labai svarbios siekiant gerinti sveikatą ir pasirengimą būsimoms sveikatos krizėms, taip gerinant ES piliečių sveikatos būklę; pabrėžia, kad siekiant kuo didesnio poveikio reikalingos investicijos į sveikatą; pabrėžia, kad remia holistinį reguliavimo ir finansavimo srities požiūrį į Europos gyvybės mokslų ir biotechnologijų ekosistemą, įskaitant pažangiųjų Europos kompetencijos grupių, kaip pagrindinio stipresnės Europos sveikatos sąjungos ramsčio, kūrimą, prie kurio turėtų būti pridėtas Europos širdies ir kraujagyslių ligų ir gyvenimo būdo planas, daugiausia dėmesio skiriant pirminei ir antrinei prevencijai, nes tai yra pagrindiniai tikslai siekiant pailginti tikėtiną gyvenimo trukmę ES; pabrėžia, kad reikia sukurti palankesnę priežiūros sistemą, kad būtų galima reaguoti į demografinius iššūkius ir visuomenės senėjimą; pakartoja, kad remia Europos kovos su vėžiu planą, taip pat, kad svarbios Europos investicijos kovos su vaikų ligomis, retosiomis ligomis ir atsparumu antimikrobinėms medžiagoms srityje; pakartoja, kad svarbu atsižvelgti į lyčių aspektą sveikatos srityje, įskaitant lytinę ir reprodukcinę sveikatą ir paslaugų prieinamumą; yra labai susirūpinęs dėl dabartinės psichikos sveikatos krizės Europoje, kuri ypač paveikė jaunąją kartą ir kurią dar labiau paaštrino pastarojo meto pasauliniai įvykiai ir dėl kurios reikia nedelsiant imtis veiksmų; pabrėžia, kad reikia užkirsti kelią ypatingos svarbos vaistų, medicininių atsako priemonių ir sveikatos priežiūros darbuotojų stygiui, su kuriuo susiduria kai kurios valstybės narės; atsižvelgdamas į tai, ragina geriau koordinuoti veiksmus ES lygmeniu ir vykdyti bendrus vaistų viešuosius pirkimus, kad būtų sumažintos išlaidos;

21. pabrėžia, kad svarbu investuoti į jaunąją kartą ir jos įgūdžius užtikrinant prieigą prie kokybiško švietimo, nes jos atstovai – pagrindiniai pokyčių ir pažangos nešėjai; mano, jog labai svarbu, kad visi studentai be diskriminacijos ir kiekvienoje ES valstybėje narėje turėtų visapusišką prieigą prie programos „Erasmus+“, ir atkreipia dėmesį į esminį programos „Erasmus+“ vaidmenį sudarant palankesnes sąlygas kultūriniams mainams, stiprinant Europos tapatybę ir skatinant taiką tarpusavio supratimo ir bendradarbiavimo sąlygomis, todėl ši programa yra pagrindinis Europos integracijos ir vienybės elementas; primena, kad reikia spręsti įgūdžių trūkumo, protų nutekėjimo ir ryšio tarp rinkos poreikių ir įgūdžių klausimą; mano, jog tam, kad ES darbo jėga išliktų konkurencinga ateityje, reikia nustatyti pagrindines mokymo ir perkvalifikavimo sritis; pabrėžia, kad reikia papildomų investicijų į Sąjungos švietimo sistemų modernizavimą, kad jos būtų pasirengusios žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai, specialistų gausinimo sistemų kūrimą ir jaunųjų verslininkų skatinimą; šiuo požiūriu atkreipia dėmesį į tai, kad svarbu skirti pakankamai finansinių išteklių tokioms ES programoms kaip „Europos socialinis fondas +“, „Erasmus+“ ir ES solidarumo korpusas, kurios įrodė esančios labai veiksmingos padedant užtikrinti aukštą užimtumo lygį ir sąžiningą socialinę apsaugą, plėsti švietimą ir mokymą visoje Sąjungoje, taip pat skatinti naujas darbo galimybes ir ugdyti įgūdžius, jaunimo dalyvavimą ir lygias galimybes visiems; ragina Komisiją dėti visas pastangas, kad visi universitetų studentai ir toliau galėtų dalyvauti programoje „Erasmus+“, įskaitant Vengriją;

22. primena, kad šeimos yra pagrindinis ramstis, kuriuo remiama socialinių išlaidų našta ES, ypač tos šeimos, kurios turi išlaikomų vaikų; kartu pažymi, kad šeimos taip pat labiausiai kenčia nuo viena po kitos kilusių ekonomikos krizių, kurias patyrėme per pastaruosius penkiolika metų, padarinių ir labiausiai jaučia jų naštą; dėl visų šių priežasčių pabrėžia, kad joms turi būti skiriamas ypatingas dėmesys atitinkamais ES biudžeto ir Europos socialinių teisių ramsčio prioritetų aspektais;

23. primena ES biudžeto vaidmenį prisidedant prie Europos socialinių teisių ramsčio tikslų įgyvendinimo; pabrėžia ES biudžeto vaidmenį prisidedant prie iniciatyvų, kuriomis stiprinamas socialinis dialogas ir sudaromos palankesnės sąlygos darbo jėgos judumui, be kita ko, mokymo, tinklaveikos ir gebėjimų stiprinimo forma;

24. atkreipia dėmesį į nuolat didėjančias grėsmes ir pavojus, susijusius su užsienio suinteresuotųjų subjektų vykdomomis organizuotomis ir tikslinėmis dezinformacijos kampanijomis prieš ES, kurios kenkia Europos demokratijai; ragina sutelkti visas atitinkamas Sąjungos programas, įskaitant programą „Kūrybiška Europa“, siekiant 2026 m. finansuoti veiksmus, kuriais skatinamas įtraukus skaitmeninis raštingumas ir gebėjimas naudotis žiniasklaidos priemonėmis, visų pirma jaunimo, kova su dezinformacija, kova su neapykantą kurstančiomis kalbomis ir ekstremistiniu turiniu internete, kartu skatinant aktyvų piliečių dalyvavimą demokratiniuose procesuose ir apsaugant žiniasklaidos laisvę ir pliuralizmą, kad būtų užtikrintas geras kultūrinis atsparumas, nes visa tai yra labai svarbu klestinčiai demokratijai; apgailestauja dėl neseniai JAV administracijos priimtų sprendimų sumažinti radijo stočių „Laisvosios Europos radijas / Laisvės radijas“ ir „Amerikos Balsas“ finansavimą ir ragina Komisiją bei valstybes nares apsvarstyti visas įmanomas galimybes, kaip, atsižvelgiant į šiuos pokyčius, būtų galima papildomai finansuoti šias žiniasklaidos priemones;

25. ragina Komisiją padidinti ES finansavimą bet kokią religiją išpažįstančių piliečių ir viešųjų erdvių apsaugai nuo terorizmo grėsmių, kovai su radikalizacija ir teroristiniu turiniu internete, taip pat kovai su neapykantos kalba ir didėjančiu antisemitizmu, neapykanta krikščioniams, neapykanta musulmonams ir rasizmu;

26. apgailestauja dėl didėjančio neapykantos nusikaltimų, nukreiptų prieš krikščionis ir kitas religines bendruomenes, skaičiaus; primena, kad krikščionys yra labiausiai persekiojama religinė bendruomenė pasaulyje; toliau primygtinai ragina Komisiją skirti lėšų siekiant užkirsti kelią išpuoliams prieš religines bendruomenes, ypač krikščionių ir žydų bendruomenes, į kurias pastaraisiais mėnesiais buvo nusitaikyta Europoje; primygtinai ragina Komisiją teikti pirmenybę piliečių ir visų religinių bendruomenių apsaugai, taip pat remti kovą su terorizmo grėsmėmis, ypač daug dėmesio skiriant radikalizacijai ir teroristiniam turiniui internete;

27. ragina Komisiją užtikrinti greitą, visapusišką ir tinkamą Skaitmeninių paslaugų akto ([22]), Skaitmeninių rinkų akto ([23]) ir Dirbtinio intelekto akto ([24]) įgyvendinimą ir griežtą vykdymo užtikrinimą, be kita ko, skiriant pakankamai žmogiškųjų išteklių; pabrėžia, kad svarbu kovoti su užsienio šalių kišimusi, šalinti šališkų algoritmų pavojus ir užtikrinti skaidrumą, atskaitomybę ir skaitmeninės viešosios erdvės vientisumą;

28. pabrėžia finansavimo programų demokratijos, teisių ir vertybių srityse pridėtinę vertę; primena svarbų ES biudžeto vaidmenį propaguojant Europos vertybes, įtvirtintas Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje, ir remiant pagrindinius demokratijos, teisinės valstybės, solidarumo, įtraukumo, teisingumo, nediskriminavimo ir lygybės, įskaitant lyčių lygybę, principus; be to, dar kartą patvirtina esminį Piliečių, lygybės, teisių ir vertybių programos, ypač Sąjungos vertybių paprogramės, vaidmenį propaguojant Europos vertybes ir piliečių teises, taip pat lyčių lygybę, nes taip palaikoma ir toliau puoselėjama atvira, teisėmis pagrįsta, demokratinė, lygiateisė ir įtrauki visuomenė, pagrįsta teisinės valstybės principu; pabrėžia, kad reikia tikslinių priemonių lyčių skirtumams mažinti ir lygioms galimybėms skatinti skiriant ES finansavimą; akcentuoja, kad parama tiriamajai žurnalistikai skiriant pakankamai išteklių yra strateginė investicija į demokratiją, skaidrumą ir socialinį teisingumą; dar kartą atkreipia dėmesį į „Daphne“ programos ir Teisių ir lygybės programos svarbą ir pabrėžia, kad reikiami ištekliai turėtų būti skirti kovai su visų formų diskriminacija, taip pat kovai su smurto formomis;

29. atkreipia dėmesį į vertingą darbą, atliktą įgyvendinant Sąjungos vertybių paprogramę, pagal kurią, be kita ko, teikiamas tiesioginis finansavimas pilietinės visuomenės organizacijoms – pagrindinėms veikėjoms dinamiškose demokratinėse valstybėse; pabrėžia, kad piliečiai ir pilietinės visuomenės organizacijos, propaguojančios piliečių valią ir interesus, yra Europos demokratijos pagrindas; atsižvelgdamas į tai, akcentuoja visų ES programų ir didesnio finansavimo svarbą remiant tikrą pilietinės visuomenės angažuotumą, ypač atsižvelgiant į sumažėjusio ES tarptautinių partnerių finansavimo pilietinei visuomenei poveikį;

30. ragina visapusiškai ir skubiai įgyvendinti Susitarimą, kuriuo įsteigiamas Tarpinstitucinis Europos Sąjungos sutarties 13 straipsnyje nurodytų institucijų ir patariamųjų organų narių etikos standartų organas; mano, kad taip pat ir dėl įmonės „Huawei“ korupcijos skandalo ypač skubiai reikia, kad šis organas nedelsiant pradėtų darbą; įsipareigoja skirti reikiamus finansinius ir žmogiškuosius išteklius, kad organas galėtų tinkamai vykdyti savo įgaliojimus ir užduotis;

([22]) 2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/2065 dėl bendrosios skaitmeninių paslaugų rinkos, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2000/31/EB (OL L 277, 2022 10 27, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

([23]) 2022 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/1925 dėl atvirų konkurencijai ir sąžiningų skaitmeninio sektoriaus rinkų, kuriuo iš dalies keičiamos direktyvos (ES) 2019/1937 ir (ES) 2020/1828 (OL L 265, 2022 10 12, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj).

([24]) 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1689, kuriuo nustatomos suderintos dirbtinio intelekto taisyklės ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 300/2008, (ES) Nr. 167/2013, (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1139 ir (ES) 2019/2144 ir direktyvos 2014/90/ES, (ES) 2016/797 ir (ES) 2020/1828) (OL L, 2024/1689, 2024 7 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

31. mano, kad siekiant užtikrinti Sąjungos stabilumą ir pažangą bei jos piliečių pasitikėjimą itin svarbu garantuoti tinkamą Sąjungos lėšų naudojimą ir imtis visų priemonių Sąjungos finansiniams interesams apsaugoti, ypač taikant teisinės valstybės sąlygas; pabrėžia, kad yra neabejotinas ryšys tarp teisinės valstybės principo laikymosi ir veiksmingo Sąjungos biudžeto vykdymo vadovaujantis Finansinio reglamento patikimo finansų valdymo principais; pakartoja, kad tinkamų priemonių nustatymas pagal Teisinės valstybės sąlygų reglamentą ([25]) neturi daryti poveikio vyriausybių pareigoms įgyvendinti programą arba fondą, kuriems priemonė daro poveikį, visų pirma įsipareigojimams, kuriuos jos turi galutinių naudos gavėjų atžvilgiu; todėl primygtinai reikalauja, kad tais atvejais, kai nacionalinės vyriausybės pažeidžia teisinės valstybės principą, Komisija turėtų išnagrinėti alternatyvius biudžeto vykdymo būdus, be kita ko, įvertinant galimybę nukreipti šaltinius į tiesiogiai ir netiesiogiai valdomas programas, siekiant užtikrinti, kad vietos ir regionų valdžios institucijos, pilietinė visuomenė ir kiti paramos gavėjai galėtų toliau naudotis Sąjungos finansavimu, nesilpninant reglamento taikymo; pabrėžia Europos Audito Rūmų vaidmenį ir nuolatinę jų veiklą ginant skaidrumą, atskaitomybę ir griežtą visų fondų ir programų reglamentų laikymąsi;

Stipri Sąjunga kintančiame pasaulyje

32. pažymi, kad, stiprėjant pasauliniams konfliktams, vykstant geopolitiniams pokyčiams ir užsienio subjektams stengiantis daryti įtaką visame pasaulyje, vis svarbesnis yra ES poreikis išlaikyti ir sustiprinti savo poziciją pasaulinėje arenoje, ypač atsižvelgiant į pokyčius, susijusius su kitomis didžiausiomis pagalbos teikėjomis pasaulyje; pabrėžia, kad tam užtikrinti Sąjungai reikia pakankamo finansavimo ir išteklių, kad ji galėtų veikti, be kita ko, reaguoti į dideles krizes kaimyninėse šalyse ir visame pasaulyje, ypač atsižvelgiant į staigų tarptautinio finansavimo sumažėjimą; pabrėžia humanitarinės pagalbos programos svarbą ir apgailestauja, kad ištekliai nedidėja taip, kaip turėtų atsižvelgiant į rekordiškai didelius poreikius; akcentuoja, kad reikia stiprinti ES, kaip pagrindinės humanitarinės veiklos vykdytojos, vaidmenį, kartu veiksmingai sprendžiant kylančias krizes, visų pirma regionuose, susiduriančiuose su užsitęsusiais konfliktais, priverstiniu gyventojų perkėlimu, maisto stygiumi ir gaivalinėmis nelaimėmis; pabrėžia, kad Sąjungai taip pat reikia pakankamai išteklių ilgalaikėms investicijoms į pasaulinių partnerysčių kūrimą, ir atkreipia dėmesį į ES nepriklausančių šalių dalyvavimo Sąjungos programose svarbą, kai tinkama;

33. pabrėžia, kad Rusijai pradėjus neteisėtą, neišprovokuotą ir nepateisinamą agresijos karą prieš Ukrainą ir dėl neprognozuojamų ES pagrindinių sąjungininkių politikos pokyčių ES saugumo aplinka iš esmės pasikeitė; primena, kad svarbu didinti piliečių saugumą ir užtikrinti veiksmingumą gynybos ir strateginio savarankiškumo srityje, taikant visapusišką požiūrį į saugumą, kuris apimtų karinius ir civilinius pajėgumus, išorės santykius bei vidaus saugumą; pabrėžia Vidaus saugumo fondo svarbą, kad būtų užtikrintas finansavimas siekiant kovoti su padažnėjusiu sunkių formų organizuotu nusikalstamumu, turinčiu tarpvalstybinį aspektą, ir kibernetiniais nusikaltimais; pripažįsta spaudimą, kurį valstybių narių nacionaliniams biudžetams daro didesnės gynybos išlaidos; pabrėžia, jog svarbu, kad valstybės narės dėtų daugiau pastangų ir didintų savo gynybos pajėgumų finansavimą nuosekliai ir viena kitą papildančiu būdu, laikydamosi NATO gairių;

34. pabrėžia, kad, be didžiulio Ukrainos žmonių pasiaukojimo priešinantis Rusijos agresijos karui dėl mūsų bendro Europos saugumo, šis karas taip pat turėjo didelių ekonominių ir socialinių pasekmių visos Europos gyventojams; primena, kad tam tikroms valstybėms narėms, visų pirma toms, kurios turi sausumos sieną su Rusija ir (arba) Baltarusija Baltijos jūros regione, ir priešakinės linijos valstybėms narėms, taip pat pažeidžiamiems ekonomikos sektoriams tebekyla ypač didelė rizika dėl karo pasekmių ir jie nusipelno paramos tokiose srityse, kaip žemės ūkis, infrastruktūra ir karinis mobilumas, vadovaujantis ES solidarumo dvasia;

([25]) 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2092 dėl bendro Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimo (OL L 433 I, 2020 12 22, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj).

35. karui Ukrainos žemėje tęsiantis ilgiau negu trejus metus, tvirtai pakartoja, kad besąlygiškai ir visapusiškai remia jos kovą už savo laisvę ir demokratiją prieš Rusijos agresiją; pabrėžia, kad ir toliau reikia didelio finansavimo, be kita ko, humanitarinės pagalbos ir ypatingos svarbos infrastruktūros objektų remonto srityse, taip pat stipresnių pajėgumų, susijusių su ES ir Ukrainos solidarumo koridoriais; palankiai vertina iš naujo pademonstruotą ir sustiprintą Komisijos ir valstybių narių pasiryžimą vieningai dirbti siekiant patenkinti neatidėliotinus Ukrainos gynybos poreikius, taip pat remti Ukrainos ekonomiką teikiant reguliarią ir prognozuojamą finansinę paramą ir sudarant palankesnes sąlygas investicijoms; palankiai vertina susitarimą su Taryba dėl iki 35 mlrd. EUR siekiančios makrofinansinės paramos teikimo Ukrainai, pasitelkiant naująjį skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmą ir panaudojant iš įšaldyto Rusijos turto gautas pajamas, kad būtų remiamas Ukrainos atsigavimas, atstatymas ir modernizavimas, taip pat skatinama Ukrainos pažanga siekiant narystės ES; pabrėžia, kad svarbu užtikrinti atsakomybę už sunkiausius tarptautinius nusikaltimus;

36. primygtinai tvirtina, kad pasirengimo narystei lėšos yra naudingos tiek plėtros šalims, tiek pačiai ES, nes finansavimas užtikrina didesnį regiono stabilumą; palankiai vertina tai, kad įgyvendinamas Vakarų Balkanų ekonomikos augimo planas, kuriuo siekiama toliau remti Vakarų Balkanų šalių ekonominę konvergenciją su ES bendrąja rinka skatinant investicijas ir ekonomikos augimą regione; atkakliai tvirtina, kad būtina skirti reikiamas lėšas Moldovos stojimo procesui remti, laikantis ES įsipareigojimo vykdyti plėtrą ir užtikrinti regioninį stabilumą; atkreipia dėmesį į Moldovos reformų ir ekonomikos augimo priemonės svarbą ir pabrėžia, jog būtina užtikrinti pakankamus finansinius išteklius, kad ji būtų visapusiškai įgyvendinta; akcentuoja, kad svarbu nuolat remti šalis kandidates joms įgyvendinant būtinas su stojimu susijusias reformas, visų pirma teisinės valstybės, kovos su korupcija ir demokratijos srityse, taip pat joms didinant savo atsparumą, užkertant kelią hibridinėms grėsmėms ir su šiomis grėsmėmis kovojant; ragina Komisiją skirti papildomų lėšų pilietinei visuomenei, nepriklausomos žiniasklaidos organizacijoms ir žurnalistams remti;

37. be to, pabrėžia, kad ES kaimynystės politika, t. y. jos Rytų ir Pietų partnerystėmis, prisidedama prie bendro tikslo didinti ES kaimyninių šalių stabilumą, klestėjimą bei atsparumą ir taip didinti mūsų žemyno saugumą; pabrėžia, kad svarbu didinti pietinėms ir rytinėms kaimyninėms šalims skirtas biudžeto eilutes siekiant remti politines, ekonomines ir socialines reformas šiuose regionuose, sudaryti palankesnes sąlygas vykdyti taikos procesus ir atstatymą, taip pat teikti pagalbą pabėgėliams, visų pirma užtikrinant nuolatinį, didesnį bei prognozuojamą finansavimą ir nenutrūkstamą įgyvendinimą vietoje; primena, kad ES, pasitelkdama savo humanitarinės pagalbos programą, turi toliau švelninti kitas krizes ir padėti pažeidžiamiausiems gyventojams visame pasaulyje, taip pat, pasitelkdama Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonę, turi išlaikyti savo pasaulinę poziciją, kad padėtų spręsti tarptautinius iššūkius ir skatinti žmogaus teises, laisves ir demokratiją, taip pat kad stiprintų pilietinės visuomenės organizacijų pajėgumus ir vykdytų Sąjungos tarptautinius įsipareigojimus klimato ir biologinės įvairovės srityje, taikydama visapusišką stebėsenos ir kontrolės sistemą;

Kompleksiniai 2026 m. biudžeto klausimai

38. pabrėžia, kad grąžinti Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės (EURI) skolinimosi išlaidas yra ES teisinė pareiga, taigi ji nėra diskrecinė; pažymi, kad skolinimosi išlaidos priklauso nuo išmokų pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę (EGADP) tempo, taip pat nuo rinkos svyravimų kalbant apie obligacijų pajamingumą, todėl jos iš esmės yra iš dalies nenuspėjamos ir nepastovios; todėl primygtinai reikalauja, kad Komisija per visą biudžeto procedūrą laiku pateiktų patikimą ir tikslią informaciją apie priemonės „NextGenerationEU“ (NGEU) skolinimosi išlaidas ir numatomas EGADP išmokas, taip pat apie turimus panaikintus įsipareigojimus; tikisi, kad Komisija, pateikdama biudžeto projektą, atnaujins su panaikintais įsipareigojimais susijusią prognozę; primena, jog visos trys institucijos susitarė, kad išlaidomis, kurios padengia priemonės NGEU finansavimo išlaidas, negali būti siekiama sumažinti ES programų ir fondų lėšų;

39. primena, kad pritaria iš dalies pakeistiems Komisijos pasiūlymams dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo; yra labai susirūpinęs dėl to, kad Taryboje nepadaryta visiškai jokios pažangos naujų nuosavų išteklių srityje, ypač atsižvelgiant į didėjančius investicijų ir nenumatytus poreikius; mano, kad yra labai svarbu nustatyti naujus nuosavus išteklius, laikantis 2020 m. tarpinstituciniame susitarime pateiktų veiksmų gairių, siekiant padengti priemonės NGEU skolinimosi išlaidas, kartu apsaugant maržas ir lankstumo priemones, būtinas minėtiems poreikiams patenkinti;

40. dar kartą akcentuoja, kad Parlamentas visapusiškai remia sanglaudos politiką ir kad ji atlieka itin svarbų vaidmenį įgyvendinant ES politikos prioritetus ir užtikrinant bendrą jos ekonomikos augimą; pakartoja, kad optimali sanglaudos politikos pridėtinė vertė, teikiama piliečiams, priklauso nuo veiksmingo ir savalaikio jos įgyvendinimo; be to, primygtinai ragina valstybes nares ir Komisiją paspartinti veiksmų programų, finansuojamų pasidalijamojo valdymo fondų lėšomis, taip pat ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų įgyvendinimą, kad būtų užtikrintas greitas biudžeto vykdymas ir išvengta susikaupusių vėluojančių mokėjimų per paskutinius dvejus DFP laikotarpio metus, visų pirma papildomai stiprinant pajėgumus ir teikiant techninę pagalbą valstybėms narėms; dar kartą patvirtina, kad būtina sukurti patikimą ir skaidrų mechanizmą, skirtą atidžiai stebėti išmokas paramos gavėjams;

41. pažymi, kad ypač daug dėmesio reikia skirti kaimo ir atokioms vietovėms, pramonės pervarkos poveikį patiriančioms vietovėms ir didelių bei nuolatinių gamtinių arba demografinių trūkumų turintiems regionams, pvz., saloms, atokiausiems, pasienio ir kalnų regionams, taip pat nuo gaivalinių nelaimių nukentėjusioms vietovėms; pabrėžia, jog šiems regionams turėtų būti skiriamas pakankamas finansavimas, kad būtų atsverti jų struktūrinės socialinės ir ekonominės padėties ypatumai bei ribotos galimybės, kaip nurodyta SESV 349 straipsnyje; pabrėžia, kad atokiausiems regionams ir saloms skirtos programos (POSEI) yra gyvybiškai svarbios siekiant išlaikyti žemės ūkio veiklą atokiausiuose regionuose ir teikti maisto produktus vietos rinkoms; ragina padidinti programų biudžetą, kad jis atspindėtų realius šių regionų ūkininkų poreikius; pažymi, jog tokio pobūdžio padidinimo nebuvo nuo 2013 m., nepaisant to, kad dėl infliacijos ir klimato kaitos šių regionų ūkininkai patiria didesnes gamybos sąnaudas; taip pat pabrėžia, kad su ES asocijuotoms užjūrio šalims ir regionams, kaip nurodyta SESV 198–204 straipsniuose, turėtų būti skiriamas tinkamas finansavimas jų tvariam ekonominiam ir socialiniam vystymuisi, nes jie yra geopolitiškai svarbūs vystant pasaulinius jūrų prekybos kelius ir pagrindines partnerystes, pvz., tvarių žaliavų vertės grandinių srityje;

42. pakartoja, kad ES programos, politika ir veikla, kai aktualu, turėtų būti įgyvendinamos taip, kad siekiant jų tikslų būtų skatinama lyčių lygybė; teigiamai vertina Komisijos darbą plėtojant lyčių aspekto integravimą siekiant prasmingai įvertinti Sąjungos išlaidų poveikį lytims, kaip numatyta Tarpinstituciniame susitarime;

43. atkreipia dėmesį į tai, jog prognozuojama, kad 30 proc. klimato aspekto integravimo tikslas bus įgyvendintas ir sieks 33,5 proc. 2025 m., o biologinės įvairovės tikslas sieks mažiau nei 8,5 proc. 2025 m. ir 10 proc. tikslas 2026 m. nebus įgyvendintas, nebent bus imtasi konkrečių veiksmų; pabrėžia, kad, vykdant Sąjungos biudžetą ir skirstant EURI išlaidas, reikia nuolat dėti pastangų siekiant klimato ir biologinės įvairovės aspektų integravimo tikslų, nustatytų tarpinstituciniame susitarime;

44. pabrėžia, kad 2026 m. Sąjungos biudžetas turėtų būti suderintas su Sąjungos užmojais ne vėliau kaip iki 2050 m. neutralizuoti Sąjungos poveikį klimatui, taip pat su Sąjungos tarptautiniais įsipareigojimais, visų pirma nustatytais pagal Paryžiaus susitarimą, taip pat pagal Kunmingo ir Monrealio susitarimą, ir juo turėtų būti svariai prisidedama prie Europos žaliojo kurso ir 2030 m. biologinės įvairovės strategijos įgyvendinimo;

45. primena, kad veiksmingą programos įgyvendinimą galima užtikrinti tik tada, kai jį remia įsipareigojusi administracija; atkreipia dėmesį į svarbų įstaigų ir decentralizuotų agentūrų darbą ir tvirtina, jog jos, atsižvelgiant į infliaciją, privalo turėti pakankamai darbuotojų ir išteklių, kad galėtų veiksmingai vykdyti savo įsipareigojimus ir prisidėti prie Sąjungos politinių prioritetų įgyvendinimo, net kai joms būtų pavestos naujos užduotys ir suteikti nauji įgaliojimai;

46. primena, jog, remiantis Finansiniu reglamentu, vykdydamos biudžetą valstybės narės ir Komisija privalo užtikrinti, kad būtų laikomasi ES pagrindinių teisių chartijos ir paisoma ES sutarties 2 straipsnyje įtvirtintų Sąjungos vertybių; ypač atkreipia dėmesį į Finansinio reglamento 137, 138, 158 straipsnius ir primena, kad Komisija ir valstybės narės yra įpareigotos neskirti Sąjungos lėšų jokiems asmenims ar subjektams, galutiniu teismo sprendimu pripažintiems kaltais dėl teroristinių nusikaltimų ar teroristinės veiklos, taip pat dėl tokios nusikalstamos veikos, korupcijos ar kitų sunkių nusikaltimų kurstymo, pagalbos ar bendrininkavimo vykdant tokią veiką arba kėsinimosi ją įvykdyti; pabrėžia, kad reikia dėti daugiau pastangų kovojant su sukčiavimu tiek Sąjungos, tiek valstybių narių lygmeniu ir šiuo tikslu užtikrinti tinkamus finansinius ir žmogiškuosius išteklius visai Sąjungos kovos su sukčiavimu struktūrai; primena, kad svarbu Sąjungos kovos su sukčiavimu programai skirti pakankamai finansinių išteklių;

47. pabrėžia veiksmingos komunikacijos apie ES politiką ir programas, taip pat jų matomumo svarbą didinant piliečių, įmonių ir partnerių informuotumą apie ES teikiamą pridėtinę vertę;

°
° °

48. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir Audito Rūmams.